

jenž zní ohledně povinnosti platební podle ustanovení úpadkového řádu. Na základě takového rozsudku nemůže se však vymáhající věřitel domáhati pohledávky exekucí na úpadkové podstatě. (Rozh. čís. 2731 sb. n. s.). Nemíní-li stěžovatelky pro útraty nově žalovati, jest jim volno, by si vymohly způsobem méně nákladným a obtížným rozhodnutí úpadkového komisaře.

Čís. 6623.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n.).

Do usnesení rekursního soudu, jímž byla jako opozděná odmítnuta stížnost do usnesení prvního soudu, povolujícího výpověď ve smyslu Šu 1 (2) čís. 10 zák., jest nepřipustným rekurs na dovolací soud.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1926, R I 1092/26.)

Soud první stolice svolil k výpovědi podle Šu 1 (2) čís. 10 zák. na ochranu nájemců. Rekursní soud odmítl rekurs vypovězených pro opozděnost. Nejvyšší soud odmítl rekurs vypovězených do odmítacího usnesení rekursního soudu.

Důvody:

Strana vypovídáná stěžuje si do usnesení rekursního soudu, jímž byla odmítnuta jako opozděná její stížnost do usnesení prvního soudu, povolujícího výpověď ve smyslu Šu 1 odst. (2) čís. 10 zák. o ochr. náj. Stěžovatelky snaží se dolíčiti, že jejich stížnost jest přípustna, poněvadž rekursní soud nerozhodl ve věci. Ale nemají pravdu. V tomto případě přichází v úvahu zákon ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. Podle Šu 4 (5) zák. jest jiný opravný prostředek mimo stížnost do usnesení prvního soudu tam vytčeného vyloučen. V rozhodnutích tohoto nejvyššího soudu (čís. 605, 702, 2395 a 3837 sb. n. s.) bylo již blíže dolíčeno, že do usnesení rekursního soudu v řízení o soudní svolení k výpovědi nelze si dále stěžovati, poněvadž sborový soud první stolice jako soud rekursní rozhoduje o stížnosti do rozhodnutí prvního soudu s konečnou platností a že jest tedy každý opravný prostředek do jeho usnesení vyloučen. Jest tedy nepřipustný rekurs do usnesení rekursního soudu, jímž byla odmítnuta stížnost do usnesení prvního soudu jako opozděná a to s ohledem na § 4 (5) zák. na ochr. náj.

Čís. 6624.

»Akciová společnost, zastoupená předsedou řídícího výboru«, k jejímuž zřízení dosud nedošlo, nemá způsobilosti, býti ve sporu stranou. Nedostatek tento nelze odstraniti podle Šu 6, druhý odstavec, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1926, R I 1106/26.)

Žalobu »P-ské strojírný a slévárny, akciové společnosti v P., zastoupené předsedou zařizujícího výboru Richardem R-em, mlynářem v P.«, proti Maxu Sch-ovi o 34.000 Kč, procesní soud první stolice zamítl. K odvolání žalobce zrušil odvolací soud z úřadu napadený rozsudek i s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl žalobu, máje za to, že žalobkyně nemá způsobilosti ku sporu.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu rekursu.

Důvody:

Předeslati nutno, že nejde tu o dovolací rekurs do usnesení rekursního soudu, nýbrž o rekurs do zrušovacího usnesení odvolacího soudu, jenž jest podle Šu 519 čís. 2 c. ř. s. přípustný, protože odvolací soud vyřkl zmatečnost rozsudku prvního soudu a žalobu odmítl (§ 478 prvý odstavec c. ř. s.). Ve věci není rekurs odůvodněn. Jako žalující strana vystupuje »P-ská strojírna a slévárna, akciová společnost v P., zastoupená předsedou zařizujícího výboru Richardem R-em, mlynářem v P.«. Žalobkyní jest tedy akciová společnost, kdežto předseda zařizujícího výboru uveden jen jako zástupce společnosti. Protože však jest nesporno, že ke zřízení akciové společnosti nedošlo, a že nebyla ani státem povolena (čl. 208 obch. zák.), ani do obchodního rejstříku zapsána (čl. 211 obch. zák.), není právním podmětem, nemůže jako obchodní společnost pod jednotnou reprezentací všech členů a pod jednotným označením na venek (firmou) práv nabývat, a závazky přejímat, nemůže žalovati a žalována býti (čl. 213 obch. zák.), nemá vůbec právnické osobnosti a tudíž ani způsobilosti býti ve sporu stranou, t. j. způsobilosti uplatnit a hájit svá práva svými representanty ve sporu. Zástupce žalující strany snažil se ovšem v odvolání a nyní v rekursu vyličiti věc tak, jakoby hlavní důraz spočíval na slovech »zastoupená předsedou zařizujícího výboru« a jakoby žalující stranou nebyla akciová společnost, nýbrž výbor zakladatelů, zastoupený svým předsedou a jakoby i tu šlo o jednotu osob rozdílnou od jednotlivých fyzických osob, nebo o nějakou příležitostnou společnost, která prý může jako celek práv nabývat a závazky podnikati. Ale v tom jest na omylu, neboť především nežaluje výbor zakladatelů, nýbrž akciová společnost a pak nepřiznává zákon takovému zakládajícímu výboru právní povahy hromadné osoby, nýbrž naopak ustanovuje ve čl. 211 druhý odstavec obch. zák., že ti, kdož jednají jménem akciové společnosti před jejím schválením a před zápisem do obchodního rejstříku, ručí osobně a solidárně. Vždyť žaloba sama uvádí, že žalující strana (t. j. akciová společnost) stála se žalovaným v obchodním spojení a že žalující strana vzešla zažalovaná pohledávka; v přípravném spise pak tvrdí žalující strana výslovně, že zařizující komité provozovalo výrobu a obchody na účt zakládané akciové společnosti. Zakladatelé mezi sebou mohou ovšem tvořiti příležitostnou společnost podle čl. 266—270 obch. zák. nebo societu podle §§ 1175 a násl. obč. zák., ale ani to ani ono společenství není právnickou osobou. Že členové zakládajícího výboru nevystupují v tomto sporu jako žalobci a to ani

osobně ani svým společným zmocněncem, jest ze spisu jasně vidno. Že žalovaný věděl, s kým obchoduje — jak rekurs na několika místech opakuje — nehraje role. Tato vědomost nemůže propůjčiti neexistujícímu právnímu podmětu právní jsoucnost. Ježto tedy žalující straně chybí první předpoklad procesní způsobilosti, totiž schopnost býti ve sporu stranou, jest tu skutečně jeden z nedostatků v Šu 6 první odstavec c. ř. s. vytčených a jde jen o to, zda bylo možno tento nedostatek podle Šu 6 druhý odstavec c. ř. s. odstraniti. To by bylo možno jen tehdy, kdyby šlo toliko o nesprávné označení žalující strany, ale tak tomu zde není, neboť — jak již odvolací soud podotkl — nevystupuje tu jako žalující strana jednota nepojmenovaných osob (zařizující výbor), při které by bylo možno dodatečně jednotlivé osoby jmenovati, nýbrž výslovně tu vystupuje »akciová společnost«, které však není, takže by tu nešlo jen o odstranění formální vady, neb o nápravu některé z vad v Šu 6 první odstavec vyjmenovaných, nýbrž šlo by tu o nahrazení jedné žalující strany stranou docela jinou, dosud nežalující. To nelze připustiti již z toho důvodu, že — povšechně řečeno — by nebylo vyloučeno, že by se žalovaný s jinou žalující stranou do sporu snad ani nepustil. Právem tudíž odvolací soud rozsudek soudu první stolice i celé řízení jemu předcházející podle Šu 7 první odstavec c. ř. s. zrušil a žalobu odmítl.

Čís. 6625.

Knihovní věřitel jest oprávněn již mimo dražbu disponovati simultanní hypotekou a nemůže knihovní soudce zamítnouti jeho žádost proto, že na jmění vlastníka jedné ze zavazených nemovitostí byl vyhlášen úpadek.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1926, R I 1121/26.)

Ve vložce čís. 1134 obce L. jako vkladbě hlavní a ve vložkách čís. 110, 1357, 1509 a 389 téže obce jako vkladbách vedlejších vázlo zástavní právo pro úvěrovou pohledávku spořitelny v L. 165.000 Kč. Pohledávka tato byla postoupena Spořitelnímu a záložnímu spolku v K. Nemovitosti zapsané ve vložce čís. 1509 byly vlastnictvím Libora M-a, na jehož jmění byl vyhlášen úpadek. Spořitelní a záložní spolek K. žádal na knihovním soudě, by byl povolen převod zástavního práva váz noucího ve vl. čís. 1134 obce L. jako vkladbě hlavní a ve vložkách téže obce čís. 110, 1357 a 1509 jako vkladbách vedlejších za úvěrovou pohledávku spořitelny v L. 165.000 Kč na Spořitelní a záložní spolek v K. a vklad výmazu zástavního práva za část 125.000 Kč této úvěrové pohledávky ohledně vložek čís. 1134, 110, 1357, dále vklad výmazu zástavního práva za část 40.000 Kč téže pohledávky, avšak jen ohledně vedlejší vkladby čís. 1509, konečně vklad výmazu celé pohledávky ohledně vedlejší vkladby čís. 389, ve vkladbě hlavní čís. 1134 a tento výmaz poznamenán ve vkladbách vedlejších. **Knihovní soud** žádostem vyhověl, **rekursní soud** rekursu správce úpadkové podstaty Libora M-a ji zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.